

Bekæmpelse af skimmel – Vi må have et skift!

Vi skal være klar til hurtigt at skifte skimmelstrategi – heldigvis er der nu også sorter med høj resistens mod skimmel

Revus virker ikke længere!

Det er en kendsgerning, at Revus over for en dominerende skimmelrace ikke har nogen effekt. Et forhold, der kostede mange kartoffelavlere dyrt i slutning af sæsonen 2022, hvor ustyrlige skimmelangreb hærgede melkartoffelavlens. Vi skal lave en ny sprøjtestrategi!

Ranman er blevet forbudt!

Der er i en såkaldt VAP-mark fundet et nyt nedbrydningsprodukt fra Ranman, hvis eventuelle skadevirkninger ikke er kendt. Vi skal have en ny strategi!

Måske får vi en skimmelrace, hvor virkning af Shirlan er betydende nedsat – den findes i blandt andet Holland og Storbritannien. Måske er der nogle skimmelmidler, der indeholder PFAS, som gør, at de heller ikke må bruges, og måske.... Vi skal have flere nye strategier!

Vi må erkende, at strategier for bekæmpelse af skimmel ved udelukkende at bruge sprøjtemidler, er voldsomt under pres. Og samtidig med ændrer skimmelsvampen sig. I dag er mange typer skimmel væsentlig mere aggressive end de var for 20 år siden. Det giver sig bl.a. udslag i, at skimmel kan danne sporer ved lavere temperatur, at skimmelangrebene vokser hurtigere, og hver skimmellæsion udsender flere sporer – alle forhold der gør, at vi skal sprøjte mere for hvert år der går.

Vi må have et sortsskifte

Sorter med bedre skimmelresistens er en nødvendighed for fremtidig kartoffelavl i Danmark. AKV startede i 2004 et samarbejde med Agrico i Holland om at begynde med forædling af stivelsessorter med bedre skimmelresistens, for ad den vej at kunne reducere behovet for sprøjtemidler. Det har i dag resulteret i tre sorter, der er i produktion

- Ardeche: en tidlig sort med en god nematode resistens
- Nofy: en middel-sen sort med god tørke tolerance og gode lager egenskaber
- Fyone: en meget sen sort med et meget stort udbytte og en høj resistens mod skimmel.

Ud over disse kommer der en sort mere til programmet næste år og flere vil følge de kommende år. Derudover har de hollandske melfabriker to sorter, som dog er beholdt avlere til deres fabrikker. Inden for spisekartofler findes der en række sorter med god skimmelresistens, som f.eks. Twister og Jacky.

Sprøjtestrategi i nye sorter

Det er vigtigt at forstå, at det er gener, der afgør styrken af de nye sorters skimmelresistens. Således er genet i Fyone stærkere mod skimmel end genet, der er i Nofy og Ardeche. Derfor er der også forskellig sprøjtestrategi for de to sorter

Anbefaling for sæsonen 2023 vil for Fyone være:

-3-5 behandlinger på tidspunkter med høj risiko for skimmel. Disse behandlinger vil typisk kombineres med behandling mod cikader og bladpletsvamp, og de vil typisk blive foretaget fra midten af juli

Anbefaling for Nofy og Ardeche vil være:

Vi skal være i stand til hurtigt at skifte skimmelstrategi. Foto: AKV.

-Start omkring begyndelse af juli med to behandlinger med 0,15 Zorvec+0,4 l Shirilan med to ugers mellemrum. To uger efter disse behandlinger sprøjtes der ugentligt med 0,4 l Shirilan eller 0,45 l Revus + cymbal/option. Dosering af Shirilan/Revus kan nedsættes i lavrisiko. Formodentlig vil der ikke være behov for Proxanil.

Sorter med høj resistens er med til at beskytte vores skimmelmidler mod at der opstår nye resistente skimmelracer. I almindelige sorter vil vi typisk anvende en blanding af to midler for at beskytte mod resistensdannelse. I højresistente sorter vil resistensgenet gøre, at man i nogle behandlinger kan nøjes med et middel, idet genet kan betragtes som "middel nummer to".

I 2022 så vi, at den nye skimmelrace EU43 med Revus resistens, ikke var i stand til at angribe sorten Nofy, selv om der var et stort skimmeltryk. Derfor indgår Revus også i behandlinger i Nofy i blanding med et andet middel. Skimmeltypen EU41 kunne i flere tilfælde angribe Nofy i 2022.

I 2022 så vi ligeledes at sorten Fyone slet ikke blev angrebet af skimmel. De anbefalede behandlinger i Fyone er derfor primært for at beskytte mod resistensbrydning.

Det er nødvendigt at følge skimmelangreb og ændringer i skimmelangreb i de kommende sæsoner. Skimmel ændrer sig hele tiden, og der vil komme typer, der bryder resistensen i de nye sorter, ligesom der kommer typer, der bliver resistent overfor skimmelmidlerne. Vi skal være i stand til hurtigt at ændre strategi.

GRIMME KS 75-2   **GRIMME KS 75-4**   **GRIMME KS 5400**   **GRIMME KS 3600**   **BUTTERFLY**   **RIDGE RUNNER**

TOPKNUSER

til sæson 2023...

– Vi har 2 - 4 - 6 rk. topknusere og 6 rk. Butterfly topknusere samt RidgeRunner hjul på lager til øjeblikkelig levering...

GRIMME

Chr. Hyllebergs Vej 9-11 • DK-8840 Rødkærsbro • +45 8665 8499 • grimme@grimme.dk   www.grimme.dk